

HØRINGSSVAR FELLES NORDISK BÆREKRAFTSTANDARD (NES) FOR AV- PRODUKSJONER

Revidert utg. 12. august 2025

SAMMENDRAG

Viken filmsenter støtter en felles nordisk bærekraftstandard, men mener den må gjelde alle faser og formater, ha gratis verktøy, tilpassede krav og sømløs digital integrasjon for å være gjennomførbar for hele bransjen.

Marie

Felles nordisk bærekraftstandard (NES) for audiovisuelle produksjoner

Viken filmsenter – 12. august 2025 – revidert høringsvar

1) Sammendrag

Viken filmsenter støtter etableringen av NES som et viktig tiltak for å styrke miljø- og samfunnsansvar i bransjen. For å sikre gjennomførbarhet på tvers av format, budsjett og produksjonsfase, anbefaler vi følgende:

1. Omfang og forskriftsforankring

- NES må gjelde **alle tilskuddsfaser** (utvikling, produksjon, lansering) – ikke bare produksjonstilskudd.
- Behold budsjettgrensen på **50 000 euro**, presiser om lanseringskostnader inngår.
- Inkluder **spill og hybride formater** med egen veiledning/modul. For disse formatene finnes mange av de samme utfordringene som for animasjonsfilm (utstrakt bruk av digitale verktøy og studiofasiliteter). Det finnes allerede europeiske standarder som kan brukes som referanse, bl.a. Ecoprod i Frankrike.

2. Fleksibilitet og støtte

- Differensier krav etter produksjonstype og budsjettstørrelse.
- Etabler støtte-/insentivordning for små aktører.
- Tilby gratis eller subsidierte kurs/sertifiseringer i bærekraftig produksjon.

3. Bærekraftskoordinator og verktøy

- I små team kan koordinatorrollen fylles av eksisterende nøkkelperson.
- Gjør en gratis, universell klimakalkulator tilgjengelig for alle.
- Bygg på erfaringer fra pilotprosjekter med veiledning fra erfarne koordinatorene.

4. Internasjonal kompatibilitet

- Harmoniser NES med standarder som utvikles felles for alle EU-land for å forenkle samproduksjoner og eksport.

5. Digital samordning og rapportering

- Integrer NES-krav og rapportering sømløst i Solea-plattformen.
- Koordiner nasjonalt og regionalt for felles datamodell, verktøy og prosesser.
- Sikre minst mulig dobbeltregistrering.

Konklusjon: Viken filmsenter støtter en felles nordisk bærekraftstandard, men mener den må gjelde alle faser og formater, ha gratis verktøy, tilpassede krav og sømløs digital integrasjon for å være gjennomførbar for hele bransjen.

2) Høringssvar

2a) 4.1 Hvem standarden skal gjelde for

Vi ser en uklarhet mellom at standarden foreslås å gjelde for *produksjonstilskudd* (§ 3-3), samtidig som punkt 4.2 understreker at bærekraftiltak må planlegges allerede i startfasen. For å få reell effekt må kravet om NES gjelde alle faser av et prosjekt – utvikling, produksjon og lansering – ikke kun produksjonstilskudd.

For dokumentarprosjekter kommer produksjonstilskudd ofte sent i forløpet, når mange avgjørende valg allerede er tatt. Viken filmsenter faseinndeler ikke tilskudd utover søkerens egen definisjon, og vi ser derfor behov for en bredere forskriftsforankring.

Forslag til endret § 3-3:

«Prosjektet skal etterleve nordisk standard for bærekraft (NES). Kravet gjelder ikke dersom prosjektets totalbudsjett på søknadstidspunktet er lavere enn 50 000 euro.»

Vi ber om presisering av om beløpsgrensen inkluderer lanseringskostnader. Kort fiksjon og dokumentar har ofte begrenset kapasitet til å oppfylle omfattende krav, mens større prosjekter bør kunne forholde seg til NES.

Det framkommer heller ikke tydelig om standarden skal omfatte **spill og hybride formater** (VR, AR m.m.). Vi anbefaler at disse inkluderes, med tilpasset veiledning. For spill og hybride formater vil mange utfordringer være sammenlignbare med animasjonsfilm, særlig utstrakt bruk av digitale verktøy og studiofasiliteter. På europeisk nivå er det allerede gjort mye arbeid med bærekraftsstandarder for animasjonsfilm, blant annet gjennom Ecoprod i Frankrike: [Green Animation – A Global Industry Collaboration](#). Slike erfaringer bør brukes aktivt i utviklingen av en NES-modul for interaktive og hybride formater.

2b) 4.3 Utnevne bærekraftskordinator – jf. NES pkt. 1b

Fleksibilitet i kravene: NES bør tilpasses ulike produksjonstyper og budsjettnivåer gjennom et differensiert kravsystem. Dette vil sikre at mindre produksjoner ikke møter uforholdsmessig byrde, samtidig som større produksjoner oppfyller mer omfattende krav.

Kostnader og kompetanse: For små produksjonsselskaper og uavhengige produsenter må det sikres økonomisk og praktisk kapasitet til å etterleve kravene. Vi foreslår en støtte- eller insentivordning for bærekraftiltak, særlig for aktører uten egne bærekraftrådgivere. NFI og samarbeidspartnere bør også tilby gratis eller subsidierte kurs og sertifiseringer i bærekraftig produksjon, gjerne i samarbeid med filmskoler og bransjeorganisasjoner.

Koordinatorrollen: I små dokumentarteam vil denne rollen ofte ivaretas av eksisterende nøkkelpersoner, gjerne produsenten.

Verktøy: Vi understreker behovet for en gratis, universell klimakalkulator, for eksempel basert på EU/Creative Europe-løsningen ([Media Carbon Calculator – til betatesting](#)). Små aktører bør ikke pålegges kostnader for verktøy som er nødvendige for å oppfylle standarden.

Viken filmsenters erfaring: Viken filmsenter har gjennomført pilotprosjekter der vi har tilbudt veiledning fra erfarne bærekraftskoordinatorer og dekket kostnader til både veiledning og verktøy. Erfaringene viser at slik støtte er avgjørende for å lykkes, særlig for mindre produksjoner.

2c) 6 Hvilke produksjoner omfattes av standarden

Vi støtter forslaget om at NES skal gjelde alle produksjoner som får tilskudd med hjemmel i NFIs forskrifter, og for arbeid i Norge ved samproduksjoner. Dette understreker behovet for at standarden knyttes til alle tilskuddsfaser, ikke bare produksjon. En norsk minoritetsprodusent kan eksempelvis kun være involvert i tidlig utvikling.

Vi etterlyser også avklaring på om NES gjelder spill og hybride formater. Dersom svaret er ja, bør det utvikles en egen modul for disse.

Internasjonal kompatibilitet: NES bør harmoniseres med eksisterende europeiske og internasjonale standarder, og særlig følge med på felles standarder som utvikles felles for alle EU-land, for å forenkle samproduksjoner og eksport. Kompatibilitet vil redusere dobbeltarbeid og sikre at internasjonale samarbeid ikke kompliseres.

2d) 9.2 Konsekvenser for forvaltningen

Rapportering og krav må integreres sømløst i eksisterende søknads- og tilskuddsportaler (Solea), som brukes av NFI og de regionale aktørene.

Vi anbefaler at NFI koordinerer utvikling og implementering slik at løsninger og krav rulles ut samtidig nasjonalt og regionalt. Dette bør inkludere:

- Felles datamodell for NES-rapportering
- Integrasjon av valgt (gratis) klimakalkulator
- Standardiserte datauttrekk/statistikk
- Minst mulig dobbeltregistrering for søker og saksbehandler

Dersom det etableres et felles nordisk rapporteringssystem, bør dette bygges direkte inn i Solea for å minimere byråkrati for både søkere og forvaltning.

